

Datum: 10. 1. 2019

Za seznanitev ministra o problematiki zdravega okolja v MO Slovenj Gradec

Spoštovani g. minister,

Iskreno se vam zahvaljujemo, da ste pokazali pripravljenost seznaniti se z našim problemom v MO Slovenj Gradec, kar v CIVOZ smatramo tudi kot pripravljenost vzpostavitve neposrednega dialoga.

Predstavljamo vam dopis in seznanitev župana MO Slovenj Gradec g. Kluglerja na sestanku 7.1.2019.

Dopis je skorajda nespremenjen, tako da boste pravzaprav dobili enake informacije kot župan, ki jih kot Slovenjgradčan sicer podrobno pozna zaradi stvari, ki so se dogajale v zadnjem letu. Župan je v svojem predvolilnem programu izkazal prizadevanje za uresničitev ene izmed predvolilnih obljub, odpravo hmeljske problematike v Mislinjski dolini.

Predstavitev:

Na današnjem sestanku vam člani ožjega odbora CIVOZ želimo kar se da na kratko, pošteno vendar celovito od začetka prikazati omenjeno problematiko, ker ne vemo, kako in na kakšen način vam je bila predstavljena predhodno. V dopisih, katere smo pred dnevi ponovno poslali na obe pristojni ministrstvi vam pa v vednost in seznanitev, smo do neke mere opisali verodostojna dejstva in trenutno stanje pripravljenosti reševanja problematike s strani republiških institucij.

CIVOZ se je formiral 11. novembra leta 2017 zaradi nastajanja novih hmeljišč vzdolž Mislinjske doline, predvsem pa zaradi neposrednega približevanja naseljem in zaselkom, kar je imelo in še ima za posledico povečanja negativnih vplivov v okolje – zanosi škropljenja, s tem pa tudi absolutno poslabšanje življenjskih pogojev, ki nam jih zagotavlja ustava. Za takojšnjo razrešitev omenjenega, smo v CIVOZ pripravili **sedem zahtev oz. ciljev, ki so:**

1. Takojšen moratorij na postavitve novih hmeljišč.
2. Odmiki oz. varnostni pasovi cca 300 m od stanovanjskih objektov, upoštevati je potrebno tudi odmike od sosednjih zemljišč.
3. Za vsa obstoječa hmeljišča postaviti fizične zaščite hmeljišč, namestitev folij v višino vsaj 2 m nad višino hmeljišč okrog celotnega hmeljišča pred vsakim škropljenjem in hkrati tudi

nasaditi hitro rastoče drevje okrog hmeljišč ter tako zagotoviti preprečitev zanašanja FFS na sosednja zemljišča in objekte.

4. Napovedi vsakega škropljenja s strani hmeljarjev (48ur) pred začetkom vsakega škropljenja, v obvestilu pa je potrebno navesti tudi konkretna škropiva in njihove karence - načine informiranja določimo kasneje.

5. Izjava hmeljarjev, da bo mogoče izvajati kontrole škropljenja s FFS v njihovih hmeljiščih na podlagi napovedi pred vstopom v hmeljišče, torej izjava, da ne bodo ovirali meritev v njihovih hmeljiščih.

6. Monitoring nad onesnaževalci okolja.

7. Sprememba in dopolnitev OPN.

Z vsemi navedenimi cilji smo seznanili bivšega g. župana, neposredno tudi preko naših dveh svetnikov, ki pa se je nanje odzival zelo pozno, brez vsakršnega interesa za hitro rešitev, kar se nedvomno odraža tudi v tem trenutku s postavitvami novih hmeljišč. Bolj mu je ustrezalo sodelovanje s hmeljarji in nenehna diskreditacija CIVOZ. Da pa ne bomo preveč pristranski, nekaj je pa kljub temu le poskušal storiti in to:

Za izvedbo moratorija je bilo dogovorjeno na seji OS, kjer je g. župan dobil pooblastilo, da imenuje posebno komisijo, ki naj bi ocenila stanje in pripravila predloge konkretnih rešitev. Komisija se je sestala v mesecu marcu 2018, sprejela nekaj vzpodbudnih stališč, to pa je bilo tudi vse. Ni pa bilo vse za hmeljarje, ki se ne ozirajo na nikogar, s pridom izkoriščajo ohlapno republiško in občinsko zakonodajo ter v velikih obsegi postavljajo nova hmeljišča neposredno ob naseljih in zaselkih. Ne vemo, na kakšnih površinah se bo to končalo.

Dne 9. 8. 2018 je g. župan sklical sestanek, kjer o dogovorjenem monitoringu ni bilo govora, je pa bilo dogovorjeno, da CIVOZ koordinatorici go. dr. Cvetki Ribarič Lasnik posreduje pisne predloge z naborom hmeljišč, ki bi lahko prišla v poštev za merjenje zraka. Ob tem je predstavnik izvajalca omenil potrebo po bližini možnega priključka na električno omrežje in varnost merilne naprave. Naslednja dva pisna predloga pa naj zajameta seznam zemljišč za vzorčenje zemljin ter seznam vrtičkov in drugih površin za vzorčenje vrtnin in drugih rastlin. Vse tri zahtevane sezname je CIVOZ v določenem roku tudi posredovala.

Poleg tega je bilo dogovorjeno, da bodo hmeljarji koordinatorici posredovali časovne najave škropljenj. Pomembno je omeniti, da na omenjenem sestanku ni bilo najavljeno pobiranje hmelja, kar se je še pred 23. 8. 2018 kazalo na precejšnjem številu hmeljišč- vključno s hmeljiščem ob Šmarški cesti v ČS Polje. (V kolikor bi bil g. župan dne 9. 8. 2018 prisoten ves čas sestanka in ne le pri uvodnem delu, potem bi tudi poznal pravo vsebino in potek sestanka, kakor tudi vsebino dogovorov, ki so bili sprejeti. Ker pa ga večino časa na sestanku ni bilo, ne moremo pisati o tem o čem smo se strinjali in o čem smo/nismo bili seznanjeni).

Glede priprav na izvedbo monitoringa in samega poteka le tega z dne 24. 8. 2018, ki je zajemal vzorčenje zemljin in vrtnin ter drugih pridelkov, smo bili vključeni kot opazovalci, Vzorčenje je potekalo brez težav in skladno z načrti izvajalca ter koordinatorice. Žal pa vas moramo v nadaljevanju vseeno seznaniti s sledečimi dejstvi:

1. Predlagatelj oz. pobudnik za izvedbo monitoringa, ki naj bi zajemal analizo zraka ob uporabi FFS s škropljenjem nasadov, odvzem in analizo zemljin na in ob hmeljiščih ter odvzem in analizo vrtnin z bližnjih vrtov, nikoli ni bil župan MO in tudi ne nobeden od zaposlenih v občinski upravi. Predlagatelji oz. pobudniki tudi niso bili hmeljarji. Pobudnik za izvedbo monitoringa je bila CIVOZ, formalno pa ga je na seji OS MO SG, že v začetku leta 2018, predlagal občinski svetnik in predsednik ČS Polje g. Boris Raj, v sodelovanju s svetnikom g. Petrom Cesarjem.

2. Motiv pobudnikov in predlagateljev izvedbe monitoringa je bil, da se monitoring izvede v interesu javnosti ter s ciljem, da se preveri morebiten vpliv uporabe FFS na zdravje ljudi in naravno okolje.

3. Razlogi, ki jih je s svojo »ogorčenostjo« v »protestu« v izjavi za javnost dne 24. 8. 2018 navajal g. župan, da monitoringa vplivov na okolje ni mogoče izvesti, ne vzdržijo resne presoje, ker se je na »premalo časa« za izvedbo meritev najprej skliceval predstavnik izvajalca monitoringa, ne pa CIVOZ, ki je šele dne 20. 8. 2018 prejela pisno korespondenco, ki sta jo pred tem imela izvajalec monitoringa in konkreten hmeljar. Ta dva sta se namreč neposredno vnaprej dogovarjala za izvedbo monitoringa zraka na hmeljišču dotičnega hmeljarja. Takoj, ko smo v CIVOZ ugotovili pripravo na izvedbo »dogovornega monitoringa« smo o tem pisno seznanili koordinatorico go. dr. Cvetko Ribarič Lasnik. Sporočili smo ji, da je vnaprej podrobno dogovorjen monitoring nesprejemljiv, ker ne zagotavlja verodostojnih podatkov. Istočasno pa smo tudi jasno zapisali, da se strinjamo z vzorčenjem zemljine in pridelkov in tudi predlagali, da se monitoring zraka izvede naslednje leto, ko bo za take meritve dovolj časa in tudi zagotovljena transparentnost ter verodostojnost. O vsem je bil obveščen tudi g. Darko Sagmaister z MO SG, ki se je tudi strinjal z našim stališčem, da uporaba proračunskih sredstev za vnaprej dogovorjen monitoring zraka, ni dopustna, ker ne zagotavlja verodostojnih rezultatov.

Z navedenimi dejstvi smo vas morali seznaniti, ker so trditve prejšnjega župana glede preprečitve monitoringa s strani IOP Celje ter CIVOZ bile neutemeljene in za javnost zavajajoče. Prav tako se nam zdi krivična in neupravičena prekinitve pogodbe s strani župana s koordinatorico dr. Ribaričevo, kar je nedvomno vzrok pritisk hmeljarjev z dopisom županu z dne 24.8.2018, da zaradi nekorektne in pristranske koordinacije z njo prekinejo sodelovanje. V dopisu tudi navajajo, da se ne strinjajo z načinom jemanja vzorcev izvajalca monitoringa.

V času priprav na izvedbo monitoringa, smo se v odboru CIVOZ dogovorili, da bomo upoštevali rezultate analiz odvzetih vzorcev vrtnin in zemljin. Ker pa je bil komentar v predstavljenem poročilu izvajalca monitoringa analizam odvzetih vzorcev zemljin nedorečen oz. pomanjkljiv,

ker niso navedli procentov vsebnosti najdenih petih vrst pesticidov, poročila kot takšnega v CIVOZ nismo mogli sprejeti. V sled ugotovljenega predlagamo, da se izvedba monitoringa ponovi s strani zunanje nevtralne institucije tudi z možnostjo odvzema prahu z najbližjih hiš. Mogoče bi se razmišljalo tudi o uvedbi stalnega monitoringa nad ostalimi onesnaževalci zraka v MO SG. Kar se tiče sprememb in dopolnitev OPN, nam je g. župan nekajkrat zagotovil, da je postopek za spremembo bil podan že v mesecu juniju, vendar kot vidimo temu ni tako. Prisotni so tudi čedalje pogostejši primeri odlaganja odpadnih hmeljskih trt s strani hmeljarjev na neprimerna mesta, s čimer se pojavljajo dodatni negativni vplivi, ki obremenjujejo okolje. V CIVOZ si zato želimo, da bi se k aktivnostim za spremembe in dopolnitve OPN pristopilo čim prej, bile načrtovane in izvedene tako, da bi v največji možni meri zajemala vsa področja, ki so pomembna za ohranitev zdravega in čistega okolja, prijetnega sobivanja in ne nazadnje za vse nas tudi izredno pomembnega področja, zagotovitev pogojev povečanja samooskrbe.

Moramo opozoriti tudi, da prisotni in nakopičeni problemi hmeljarstva pri občankah in občanih, zlasti tistih, ki mejijo z nasadi hmelja, se v zadnjem času pojavljajo tudi razmišljanja o cenitvah in odprodaji svojih nepremičnin ter odselitvi.

Za konec naj poudarimo, da CIVOZ od izpolnitve svojih zadanih ciljev nikakor ne bo odstopil. Zato smo se z dopisi za pomoč pri razreševanju problematike ponovno obrnili na pristojna ministrstva, ki nam bodo morala prisluhniti ter razmisliti o načinu čim hitrejših sprememb PRS, ker se drugače po našem mnenju in dosedanjih primerih ne bo nič spremenilo. Rešitev tudi vidimo, po čim hitrejšem obisku obeh ministrov, da si na licu mesta na terenu ogledata celotno situacijo.

V CIVOZ si želimo in predlagamo, da bi se za izpolnitev naših ciljev oz. zahtev, s tem pa tudi odpravo prisotne problematike vključijo strokovne službe MO, pristopijo strokovni izdelavi rokovnih in izvedbenih planov (kratkoročni, srednjeročni, dolgoročni), ki bi konkretizirali posamezne rešitve.

S strani občanov so bile podane tudi zahteve po eventualni izvedbi referendumu in civilne tožbe za motenje posesti, v kolikor se problematika hmeljarstva v najkrajšem času ne uredi.

V CIVOZ si s strani MO vsekakor želimo pripravljenosti za nadaljnjo sodelovanje, za odpravo vseh navedenih problemov, ki so v končni fazi tudi skupni.

Konec predstavitev!

Spoštovani g. minister LEBEN!

Želimo, da tudi vi s svojo zagnanostjo in angažiranostjo, ki ste jo pokazali v prvih mesecih vašega odličnega ministrovanja, poskušate z nivoja države Republike Slovenije svetovati, priporočati in se aktivno vključiti v problem, ki ga imenujemo ZDRAVO OKOLJE za vse prebivalce naše zelene Slovenije!

Želimo si, da bi vam lahko problem predstavili tudi v okolju MO Slovenj Gradec, kjer se boste lahko na lastne oči prepričali o nekaterih dejstvih.

Vljudno vabljeni!

Prisrčno pozdravljeni v imenu
CIVOZ Peter METULJ, predsednik